

jó ut előállításához mulhatlanul szükséges anyagokat a távolból drága pénzben kell hozatnunk és ennél fogva nálunk egy jó ut előállítása jóval többbe kerül mint egy vicinális vasut, holott ez utóbbinak a közlekedés, az ipar és kereskedelem emelése tekintetében jóteknony hatása sokkal nagyobb — nem volna-e célszerű, kivált azon vidékekre nézve, melyek víziút hiányában is lévén, a világtól mintegy elzárva — vasutvonalak létesítése. Ezen eszme határozottabb alakot öltött négy év előtt, midőn is a megye területén létesítendő vasutvonalak tárgyában 1883. évi június 5-én érkeztetett tartott és 4 vasutvonalnak a nagybecskerek — pancsovai, a n.-becskerek — verseczi, a nagy-becskerek — módosi esetleg csákvai és nagy-becskerek — zombolya — perjámosi vasutvonalaknak létesítése és ezen célból egy 100 tagu vasuti bizottság választott, mely ismét 4 albizottságra osztott. A vasuti bizottság serényen hozzá fogott feladatához és a megyének közlekedési politikájára, mely a megye székhelyét tüzte ki 4 vasutvonal gőcpontjává, a magas kormány teljes helyeslésével és legjóakarattal támogatásával részeseült. A szász bizottság tevékenységét azonban egy időre megbénította egy angol consortiumnak a küzdőterre lépte, mely 1884. évben részvénytársulatot alakított a délmagyarországi pályák kiépítésére. Majdnem egy év telt el az alkudozások közben, mig nem kiderült, hogy az egész angol vállalatnak nincsen szolid alapja; önerőnkre lévén tehát utalva a megye közönsége, 1885. évi május havában 1.200.000 frt kölcsön felvételét határozta el vasutak és műtutak építésére a közmunkaalap terhére, egyuttal kimondta, hogy a megye területén építendő vicinális vasutakra kilométerenkint 6000 frtot szavaz meg törzsrészvényekben, egyuttal pedig a vasutak létesítése céljából elnöklettel alatt egy szűkebbkörű bizottságot átruházott hatáskörrel kiküldött.

Az érdekelttség is hozzájárulása felszólítatva, a Berzava és Temes, valamint a Temes és Begacsatorna közötti vidék a felszólításnak engedve a tőle kívánt 4000 frt kilométerenkint hozzájárulást megszavazta és ez által a nagybecskerek — szécvány — módos — párdányi és szécvány — zichyfalva — nagymargittai vonalak kiépítése lehetővé tételt.

A kölcsön előnyös feltételek mellett beszerezett, a vasutépítéshez szükséges tervek elkészített, a közigazgatási bejárás megtartatva és a biztosított letételt, az építési engedély a vasuti bizottság tagjainak mint engedélyeknek kiadott f. évi márczius 30-án, melynek elnyerése után az engedélyeknek törekvése oda irányult, hogy a tervezett vasutvonalak jól és lehetőleg jutányosan kiépítenek, mi sikerült is a müncheni Localbahn — Actiengesellschaft-tal kötött építési szerződés által, mely szerint a 90 kilométernyi vonal kiépítése körülbelül 2 millió forintba kerül és minthogy a pénzbeszerzésre nézve is előnyös ajánlatok vannak kezünkben az építést megkezdettük és ez az építési szerződés értelmében Isten segítségével az 1889. év tavaszán be lesz fejezve, a midőn is az, miről apáink álmodni sem mertek, hogy vasutvonalak fogják átszelni a Bega és Temes, Berzava és Terázia közötti vidéket, beteljesülend.

Az ügynek ezen stadiumában most már kötelességévé vált az engedélyeknek a részvénytársaság megalakítása és ezen célból hivatott egybe a mai gyűlés, melyet az engedélysek nevében megnyitni szerencséseltem.

Ezen megnyitott beszéd után megválasztott ideiglenes elnöknek Hertelendy József főispán, jegyzőnek Réczey Gyula, a jegyzőkönyv hitelesítésére Daniel László és Poroszkay Béla, a szavazatszedő bizottságba Kovács Ágoston, Stassik János és Kotsis Ferencz.

Határozatok:

1. Az engedélysek jelentése, mely a vasutak létesítésének történetét a vasuti bizottság eddigi működését, a történeti befejezéseket, a kötött építési szerződés előnyeinek felsorolását tartalmazza, egyhangulag elfogadjatik.
2. Egyhangu határozattal elismertetik, hogy a törzsrészvénytőke illetve alapítóke kellő alátírás és befizetés által biztosítva van.

3. A közgyűlés az engedélyeknek kiállított engedélyokmányt egész terjedelmében elfogadja.
4. Engedélyesek és a müncheni Localbahn-Actiengesellschaft között kötött építési szerződés minden jogokkal és kötelezettségekkel átvállaltatik.
5. Az alapszabálytervezet csekély módosításokkal elfogadjatik és így az alapszabályok megállapítatván,
6. a részvénytársaság véglegesen megalakultnak nyilváníttatik.
7. Igazgatósági tagoknak megválasztottak: Herczeg Thurn-Taxis Egon, Graf Karaiszonyi Jenő, Csavossy B.-la, ifj. Daniel Pál és Gyertyánffy János. Felügyelő bizottsági rendes tagoknak: Csavossy Ignátz és Steinitzer Géza; felügyelő bizottsági pótagoknak: Lebanovich István és Stassik János.
8. Engedélyeseknek, illetőleg alapítóknak eddigi működésükért megadott a felmentés.

A gyűlés végén elnök-főispán indítványára a közmunka és közlekedési miniszter urnak köszönet szavaztatik meleg támogatása és pártfogásáért. Csavossy B. indítványára pedig elnök főispán és a megye alispánjának halás köszönet szavaztatik meg a vasutak létesítése körüli buzgó fáradozásaiak elismerésül.

Az elfogadott alapszabályok leglényesebb pontja, hogy a torontáli helyi érdekű vasutak, ha az elsőbbségi részvények és törzsrészvények ki lett sorolva és kifizetettek, a megye birtokába mennek át az engedély meg határolt időtartamára. Addig is a megye befolyása mindenképp meg van óva, mert az alapszabályok értelmében a részvénytársaság elnöke a mindenkor alispán és az elnökön kívül még összesen 11 tagból álló igazgatóságba öt tagot a megye törvényhatósága választ, öt tagot a közgyűlés választ, egyet pedig a m. kir. közmunka- és közlekedési miniszter nevez ki. — A felügyelőbizottság három rendes tagja közül kettőt a közgyűlés választ, egyet pedig a nm. pénzügyminiszter nevez ki.

Pécsi kiállítás.

Kivonat az 1888. évi pécsi általános mű-, ipar-, termény- és állatiállítási szabályzatából:

Az 1888. évi pécsi általános ipar-, termény- és állatiállítási Pécs sz. kir. város és Baranyamegye törvényhatóságának partifogása alatt, Pécselt a városi tornaterén, az azon levő középületekben (a gyermekkerítési helyiségekben, a szinkörben, és a még építendő kiállítási csarnokokban tartatik meg. — (Egészben 12.600 m²-méter nagyságú terület bocsátatik rendelkezésre.)

A kiállítás 1888. évi augusztus 12-től számított 4 héten át, vagyis 1888. szept. 9-ig tart. Az egyes időszak kiállítások ideje külön szabályzatok által határozatatik meg.

- Kiállítandók: a) Baranyamegyéből minden mezőgazdasági, borszási, erdőszeti, bányászati és egyéb őstermelési termény, valamint állatok.
- b) Külföldről a) pont alatt felsorolt termények csak annyiban, a mennyiben azok Magyarországon csak igen gyéren vagy éppen nem fordulnak elő.
- c) Kézmű- és gyáriparczikkek Baranya-, Somogy- és Tolnamegyék, vagyis a pécsi kereskedelmi és iparkamara egész területéről.
- d) Magyarország egyéb megyéiből olyan iparczikkek, melyek az 1881. évi XLIV. t. cz. alapján állami kedvezményekben részesülő gyárakban állítottak elő.
- e) A Királyhágon túl levő megyékből fonó-, szövő- és bőripar-czikkek.
- f) Haziipari czikkek Magyarország minden vidékéről.
- g) Új találmányu iparczikkek, új szerkezetű ipari munkagépek és szerzeszámok Magyarország minden vidékéről és a külföldről is.
- h) Művészeti és régészeti tárgyak Magyarország egész területéről.
- i) Pécs-Baranya tanügyi állapotát felteendő tárgyak.
- A kiállításra vonatkozó levelezések a pécsi kiállítás végrehajtó bizottságához intézendők.

A kiállítási bejelentések a végrehajtó bizottsághoz intézendők és pedig 1887. évi decz. 15-ig.

Azon kiállítók, a kik több mint egy csoportban akarnak kiállítani, minden csoportot illetőleg külön bejelentőt ívet (és ugyan csak 2 példányban) tartoznak beküldeni. Ez esetben a „Jegyzet” rovatban megemlítendő, hogy az illető több és milyen csoportba jelentett be tárgyakat.

A kellő időben bejelentett és elfogadott tárgyak legkésőbb 1888. július 20-ig bérmentve küldendők be a kiállítási végrehajtó bizottsághoz.

- A kiállítók térdíj fejében fizetnek: a kiállításra rendelt termekben, csarnokokban és szobákban:
- a) a középben levő térség minden m²-méteréért . . . . . 4 frt,
  - b) fal mellett egy folyó méterért 1 1/2 m. magasságig . . . . . 2 frt,

- c) ugyanaz 1 1/2 méternél magasabb, a 2 frton felül még . . . . . 1 frt,
- II. Folyosókön 1 folyó méter után:
- a) 1 1/2 méter magasságig . . . . . 1 frt,
  - b) ennél magasabb, még . . . . . 50 kr.,
- III. A felfedett épületekben □-méter 2 frt,
- IV. A szabad téren □-méter . . . . . 1 frt,
- V. A kiállítók által felállítandó külön pavilonok által elfoglalt ter minden □-méter után . . . . . 2 frt.

Asztalokat a bizottság díj nélkül ad. Kiváratra a kiállító terhére külön állványok és szekrények is készíttetnek.

A hazai összes vasutaktól nyerendő szállítási árkedvezmény, valamint a bérmentve beküldendő kiállítási tárgyak czímaesére és jelzésére vonatkozó utasítás a kiállítókkal annak idején közöltetni fog.

Ha a kiállítók kiállítási tárgyaik körül külön díszítést, vagy azoknak czímablakkal s egyéb jelvényekkel való ellátását kívánják, azt a végrehajtó bizottság is eszközli, a költségek megtérítése mellett.

A kiállított tárgyak csoportok szerint, szakfőnökök által alakított bíráló bizottságok által bíráltatnak meg és a jeles készítmények kiállított kintetésben — érmekek, okmányok — részesülnek. A kintetések természete és száma a kiállítási nagy bizottság által állapítatik meg.

A végrehajtó bizottság — a hol kívánják — elvállalja a kiállított tárgyak eladását és megrendelések közvetítését a bevett eladási ár s illetve a megrendelési összegből 5%-nyi jutalék felszámítása mellett.

A kiállítók — leszámolván a végrehajtó bizottsággal — tartoznak kiállítási tárgyaik eltávolításáról a kiállítás bezárásától számított 8 nap alatt gondoskodni. Olyan kiállítási tárgyak, melyeknek elszállításáról a kiállítók nem intézkednek az elszállítási költségek utánvétele mellett küldetnek meg az illető kiállítóknak.

Csoport-beosztás.

- I. Mezőgazdaság. II. Kertészet. Szőlőszet. III. Élő állatok. IV. Állati termények. V. Erdőszet. VI. Bányászat és kohászat. VII. Vegyészeti ipar. VIII. Élelmi szerek, mint iparczikkek. IX. Bor és egyéb szeszese italok. X. Agyag- és üvegiipar. XI. Vas- és fémipar. XII. Faipar. XIII. Bőriipar. XIV. Papiripar. XV. Fonó- és szövőipar. XVI. Ruházati ipar. XVII. Butoripar és decoratív lakberendezés. XVIII. Dizműipar és apró áruk. XIX. Sokszorosító műiparágak. XX. Hangszerek. XXI. Építési ipar. XXII. Gépipar és közlekedési eszközök. XXIII. Házipar. XXIV. Kőzetkötés. XXV. Tanonc-munkakiállítás. XXVI. Művészeti és régészeti tárgyak.

N. Nádossy Kálmán, a végrehajtó bizottság elnöke.
Dr. Záray Károly, titkár.

A méhészet folytatása.

Méheink ellenségei.

A méheknek is vannak ellenségeik, melyek részint a méheket pusztítják, részint lépeikben tesznek kárt, vagy a mérekeket elölködvé, abból rabolni igyekeznek. Ezekről megvédeni a méheket, minden gondos méhész kötelessége. A méhek legkiválóbb ellenségei:

1. Az egér, mely nemcsak azért tölakodik a kaptárba, hogy hivatal vendégként a lépekben és mézben kárt tegyen, hanem a méheket is fölfalossa. Különösen télen háborgatja a méheket. A kaptárba nehezében juthat be; de megtörtént már, hogy a kasban fészkelve, lerombolta a méhek által be nem fűdött lépeket, s az egész családót tönkretette. Főfigyelmünket a röpülőlyukra irányítsuk; szűksítsük át annyira, hogy egér be ne férhessen a kaptárba. A röpülőlyuk elzárására kitűnő szolgálatot tesz a reá alkalmazott, ályukgáttal plétolóká, melyen át az egér be nem törhet, de a levegő szabad járása sincs gátolva. A kasok aljára tanácsos lesz bojtortant teríteni s a röpülőlyukot is azzal dugni be. A levegő nem lesz elzárva, s az egér meg nem ostromolhatja a kapt. Az eger legügyesebb pusztítója volna a macska, de a kaptárokon és körülöttük való szökőcseleivel zavarja a méhek téli nyugalmát. Alkalmazzunk olyan egérfogókat, melyek nem csapnak zajt.

Nagy ellensége a méheknek és a méhészre nagy csapás:

2. A viaszmolva. Apró, világosszürke színű lepke ez, mely estenként röpökdvé, a kaptárba lopozik, hogy petéit ott rakhassa le. A kikelt pondrök, a kaptár aljára hulló morzsákon tengődnek, vagy a lépeket tamadják meg, melyeken dúsz lakmározásra találnak és csakhamar megnöve, e lépeket át- meg átfurvalva, csuful összeroncsolják. Ha már megnöttek, a méhek nem bírnak velök, mert a lépekben furt alagutakban laknak, s hálószert szövötte burkolóznak, s így hamar elhatalmasodván, a tőlük meg nem szabadulható méhek új tanyát keresendő, lakásukat ott hagyják. A kasos méhészek gyakran panaszolnak a viaszmolva és ez nagyon természetes is; mert fölülük a rojzatolás lévén, az így meggyengült anyalörzöket és gyenge rajokat hamar ellepi a viaszmolva. Minden méhész odatörekedjék, hogy családai népesek, erősek legyenek; a méhek ellepjék a lépeket; a kaptár aljára hulló morzsálokat

gondosan távolítsa el; az egész kaptár bel-sejét gyakran tisztogassa, ekkor soha nem lesz baja a viaszmolvyokkal.

3. A darázs mézet igyekszik a kaptártól lopni. Pusztításukra szük nyaku üvegben cukrozsvizet tartunk a méhek körül; az üvegbe tömegesen mennek, de többé ki nem juthatnak.

4. A méhfarkas az élőméhekre vadász; hasonló a darázséhoz, melynél ugyan jóval nagyobb.

5. A halálfejű boszor estenként röpökdő lepke, mely a kaptárokat körül ólálkdvá, behatolni igyekszik és mézet lop. A méhek körülveszik, csipkedik, de nem igen bírnak vele; ha legyőzhetik szárnyait a lépre ragasztják és úgy boszulják meg magukat a méztolvajon.

Ugy a méhfarkas, mint a halálfejű boszor ellen — különösen este — szűkíteni kell a röpülőlyukakat. Egy darabka Hannemann-fele rácsozattól készített tolóka nagyon alkalmas erre, melyen át a méhek igen, de e két ellenség egyike sem juthat be.

6. A hangyák a kaptár alján levő hulladéokra mennek, vagy a gyengébb családok lépeit lepik el.

7. A békák az élőméheket kapkodják el, különösen estenként.

8. A pókok hálójukkal sok méhet elfogdosznak.

9. A golyák és fecskék a mezőn fogják el a méheket.

10. A harkályok és czinkék még télen sem hagynak nyugtot méhcsaládainknak; megkopogtatják a kaptárt s az így kicsalt méheket fölfalják.

Éberség, szorgos gondozás, a családok gyakori átvizsgálása, tisztán tartása, és erőssé nevelése mindenféle méhelleneséget elűz. Végre azonban gondatlanság következten a méhész maga is egymás ellenségeivé teheti méheit a rablás előidézése által.

Nagy János.

LEVELEZÉS.

O-Telek, 1887. nov. 7.

Kedves kötelességemnek teszek eleget, midőn ama imponans fogadtatásnak leirasába bocsátkozom, melylyel a párdányi járás, s különösen Párdány közönsége hön szerett alispánját f. hó 7-én részesíteni szerencsés volt; s ezzel kérem a tek. szerkesztő urat, hogy e soraimnak becses lapjában egy kis helyet szorítson.

A f. hó 7-ére kitűzött vízügyi tárgyalás nyújtott első ízben alkalmat, hogy nagyságos Rónay Jenő alispán ur, mint Torontálmegyének megválasztott első tisztviselője a párdányi járást megjelenésével kitüntesse; eme kitüntetés híre hivta glédába Párdány közönségét, s a reggeli órákban már beláthatatlan kocsisor vonult Párdány határához, hol szerotelünk tárgya megérkezendő volt; — megérkezését dörgő s szünni nem akaró éljenzés jelezte, miközben Hertelendy Imre járási főszolgabíró ur lépett a sor elé s jól átgondolt beszédben tolmácsolta a járás érzelmeit s meleg szavakban üdvözölte vendégét; az alispán ur őszinte válasza után, melyben köszönetet mond e kellemes meglepetésért, a hosszú kocsisor élén a járás főszolgabíró és szolgabírójával a község felé indult, hol már a parádésba öltözött díszlövészek türelmenül várták az első mozsár dördülését, mely jelzendő volt a szereltet vendég megérkezését. Így a főszolgabíró ur lakása elé érve a díszlövészek parancsnoka újból s telkesedést keltő modorban üdvözölte az alispán urat, ki meghatottan mondott személyet ért mind e kitüntetésért hálás köszönetet. Delután Hertelendy Imre főszolgabíró ur saját lakásán a járás 14 községéből egybegyűlt előjárókat nagyságos alispán urnak volt szives bemutatni, ki minden eggyessel kezet szorítva a községi ügyekről kérdezősködött, s megjelenésükért köszönetét fejezte ki, rokonszenveről biztosította őket. Ezek, a fontos vízügyi dolgok letárgyalása után lelkes éljenek között búcsút velt Párdány közönségétől, rövid ittartózkodásával kedves emléket vive magával.

Meradtam tek. szerkesztő urnak üdvözlettel alázatos szolgálja

Végh Károly, jegyző.

B.-Komlós, nov. 4.

A b.-komlói választásnak némi élénkséget s komikumot kölcsönzött, hogy akkor, midőn csaknem biztosra vettük, hogy e választó kerületben, nemcsak a kormányznak egyik kiváló tagja, hanem a különben is népszerű hazafi Beniczky Ferencz államtitkár egyhangulag fog megválasztatni, Rónay Alajos, a ki különben igen szellemes férfiú és kifogástalan czimbora, valóban diákos pejkösségből azt a trófiát csinálta, hogy éppen e kerületben a hol sem nem kedvelt, sem nem népszerű, alkalmasint egyedül a szabadelvű párt bosszantására követjeltől fellépjen.

A viszonyok ilyenet állása mellett éppen nem lehet csodálkozunk, ha a Rónay pártja biztos tudata mellett az eredmény tragikomikumának nem a legdorultabb kedélyben várta a szavazások megkezdését, hogy az ellenzék nagyobb része meg sem jelent, s hogy mások a szabadelvű párt azon lovagias eljárása sem hatott, hogy a megjelent, de elkeseredett függetleneket ök ösztökélték a szavazásra.

Hogy folyása me-tünjek, ez zönségnek be a szava

Róna szavazatol. 37, Marie tournól 1 szavazatol

Benic kezö száme be a szavaz Vizesdia 2 Hegyes 63 feld 83, Or 42, Kis-Or 2, Szt.-Hu

A Ró ségből mut t. i. T.-Hu ból ugyan törtent bíró lettek kor

A há nyomán a lovagias a megenléke érimtelentül yel éltek e fektettek, kedvére fog Alajos párt pán mint meghazudto

A „D bini fiókja” rendes ösz

Elnök egyelet bar tól egyt. tőlünk komo fontos közje vánita.

Az ért pontot fogle való megje zst. A sok Predragov testgyakorá sása került raki, Joann különben P valamint a j zelt Marinkó Milenkovic saik a jövő galat.

Követk lasztások. K Az egyik pá bini tanító Steiner Jano ki; a másik nastei tanító raki tanító

Az elő lasztás erde mer Miklos, noknak: Ku

Az új társai nevel melyet az e fejezi ki. Eg erejével fog is érdemel semmi farad tennie kell,

Hisszuk Weimer ur e nem munkás ismerő — s

Adja le hordja szive ügyet; legye iskolájában zödvé, hogy h-zánk javar

* Szé alispán hivat 17-én tér vi

* Kat évi novembe sunkban köz vendek Pésk Marek Edo nyeva c nagyokká let a megérdeme

* Fő N-Kikindárol siumot Fehé hivatalosan m teljes megele

* Már megye egyko viselő, e hó 66. évében B ványai e hó s megyei köz vezérét általa temettek el.

Hogy az egész aktus miként való lefolyása még számokban is világosabban feltűnjék, ezennel alkalmat szolgáltatunk a közönségnek részletes kimutatásban mutatni be a szavazások eredményét.

Rónay Alajos csak öt községből kapott szavazatot. — Nevezetesen: Tisza-Hegyesről 37, Marienfeldről 62, Osztérnről 37, Seultournból 11, Szt.-Hubertől 1, összesen 1417 szavazatból 148-at.

Beniczy Ferenc államtitkára következő számszerint kimutatott szavazatok adtak be a szavazásra jogosultak: Banát-Komlós 142, Vizesdia 21, Szaján 112, Mokrin 438, T.-Hegyes 69, Bocvár 35, Grabác 33, Marienfeld 83, Osztérn 26, Nakofalva 88, Constantia 12, Kis-Orosz 191, Charleville 11, Seultourn 2, Szt.-Hubert 16, összesen 1269.

A Rónay Alajos pártja csakis két községből mutatott fel számba vehető szavazatot. I. T.-Hegyesről és Marienfeldről. — Azokból ugyanis, a kik a f. évi ezen községekben történt bírói választás alkalmával megbukván, lettek kormány partiakból ellenzékiek.

A haladéktalanul feltűnt nagy többség nyomán kétségbeesett ellenpárt nem éppen lovagias kortes fogásairól itt nem akarunk megemlékezni, azt azonban nem hagyhatjuk érintetlenül, hogy azon jó fogásukat, melylyel éltek s melynek sikerébe nagy reményt fektettek, hogy az alispán is Rónay lévén kedvére fognak tenni mindazok, a kik Rónay Alajos pártjához csatlakoznak, maga az alispán mint a szabadelvű párt híve, csakhamar meghazudolta.

Székely-Keve. 1887. nov. 6.

A „Delmagyarországi tanítóegylet” kubini főlká f. évi október 27-én tartá meg rendes őszi gyűlését Deliblaton.

Elnök: Cudrean Dóme ur, lelkes, az egyület buzdító, szavakban üdvözölte a jelen volt egyll. tagokat — és jelezve összejövetelünk komoly és mindenek felett hasznos és fontos célját: a gyűlést megnyitottak nyilvánítá.

Az értekezleti program megkezdés sok pontot foglalván magában; de a tagok gyéren való megjelenésük miatt keves nyert elintézet. A sok bejelentett előadások közül csakis Predragovics Zsiva bavanistai tanító ur „a testgyakorlás a népiskolában” című felolvasása került színpad; Supper Mihály mramoraki, Joanovics Janos kubini tanító ur, nemkülönben Popovics Emilia kubini tanítónő, valamint a jövő gyűlésre előadók jelentkezett Marinkovics Szvetozár bavanistai — és Milenkovics Milán gájai tanító urak előadásai a jövő gyűlésen nyereendek meghallgatást.

Következtek azután az új tisztviselői választások. Két párt állott egymással szemben. Az egyik párt elnöknek: Weimer Miklós kubini tanítót s volt egyleti titkár, titkárnak: Steiner Janos székely-kevei tanítót szemelte ki; a másik párt Marinkovics Szvetozár bavanistai tanítót elnöknek, Kurr József mramoraki tanítót titkárnak kívánta megválasztani.

Az előbbi párt volt a győztes. A választás eredménye a következő: Elnök: Weimer Miklós, titkárnak: aulírott és pénztárnoknak: Kuluzics Vazul lettek megválasztva.

Az új elnök ugy a maga, mint tisztársai nevében azon határtalan bizalmért, melyet az egylet rája ruházott, köszönetét fejezi ki. Egyszersmind megígéri, hogy teljes erejével fog oda törekedni e bizalmat meg is érdemolni; továbbá nem retteg vissza semmi faradságtól, ha az egylet érdekében tennie kell, vagy tennie lehet!

Hisszük és meg vagyunk győződve, hogy Weimer ur e szavai nem pusztá hangok, hanem munkásságának és — faradságot nem ismerő — szorgalmának biztos záloga.

Adja Isten, hogy Weimer főnök ur, úgy hordja szíver az egylet ügyeit, mint a tanügyet; legyen az egyletben oly főnök, mint iskolájában tanító: akkor meg lehetünk győződve, hogy egyletünk a tanügy és drága hazánk javára fog fejlődni virárgan!

Steiner Janos, egyll. tudósító.

HIRHARANG.

* Személyi hír. Rónay Jenő alispán hivatalos körutrá indult, melyről f. hó 17-én tér vissza.

* Katonai előléptetések. A f. évi novemberi előléptetések alkalmával városunkban köztisztelőt és közszerelőnek örvendő Peskier Adám főhadnagy kapitánnyá, Marek Ede közös hadseregbeli, és Csanyevacs T. honvéd tiszthelyettesek hadnagyokká lettek kinevezve. — Gratulálunk a megérdemelt előléptetéshez.

* Főigazgató látogatás. Mint N-Kikindáról értesülünk, az ottani gimasiumot Fehér Ipoly tanterületi főigazgató hivatalosan megsemmisítette az eredmény felett teljes meglepedését fejezte ki.

* Mártonfi Károly. B. Bodrogh-megye egykori főispánja és volt orsz. képviselő, e hó 3-án, rövid szenvedés után, élte 66. évében Budapesten meghalt. Földi maradványai e hó 4-én Zomborba szállították, hol a megyei közügyek egykori buzgó bajnokát, vezérét általános részvét mellett e hó 5-én temették el. Baka hamvaira!

* Pancsován a „Gromon Dezső magyar nyelvtérjesztő egyesület” e hó 15-én 5 óra terjedő két ingyenes magyar nyelvi tanfolyamot nyit.

* A pápa jubileuma. A pápa jubileuma alkalmából rendezendő ünneplés-ségek programja a „Moniteur de Rome” szerint a következő: A pápa december 31-én fogadja a jubileumot rendezendő nemzetközi bizottságok küldöttségét, január 1-én ünnepi misét mond, 2-án a San Lorenzo székesegyházban előadják az irodalom legkiválóbb képviselői által a jubileumról írt költeményeket és beszédeket. Január 3., 4. és 5-én a pápa az ország és idegen zarándokokat fogadja. Január 6-án a pápa a bibornokok, a diplomaták stb. kísérelében a jubileumi kiállítását nyitja meg. Vasárnapon, vizkereszt napján, többek szentíté avatottak, a rea következő vasárnapon pedig többet boldoggá avatnak.

* Új tanosztályok. Torontálmege területén f. é. szeptember és október havában következő községekben lettek új tanosztályok rendszeresítve illetve életbe léptetve: Grabác 1, Szerb-Szent-Márton 1, Ujpecs 1, Leopoldova 1, Perlasz 1, Pardány 1, Zombolya 2, Szerb-Ittebe 1, Lajosfalva 1, Sarb-Ellemér 1, Ó-Telek 1, összesen 12 új tanosztály.

* Új lap. A torontálmegei gazdasági egyesület előfizetési felhívást intézett a nagy közönséghez, egy havonként megjelenő gazdasági lapra való előfizetés céljából. Az előfizetési felhívást Nikolics Feodor br., Thurn-Taxis Egon herceg, Hertelendy József, Csekonics Endre gr., Liphay br., Duka br. stb. írták alá. — Előfizetési ár tagoknak 1 frt, nem tagoknak 2 frt. — Az értesítő német nyelven is fog kiadtni.

* Teke sport. Az őszi idény unalmassága már-már kétségbeesítő következetességgel nehezedett a munka alatt, ugysis görnyedő központi tisztviselőkre, a mennyiben szini előadásokban sem kereshetnek üdülést, sőt még a szokásos lövészeny is elmaradt. Ezen kétségbeesítő helyzetből Rónay Jenő alispán ur ragadta ki megszomorodott tisztviselőit, a midőn a megyeház udvarán lévő tekepályán verseny rendezését indítványozta és általános ismert rendező tehetségénél fogva mindjárt előállt egy szellemesen összeállított tervvel, mely jó humorral tanuskodik, de a komoly ambícióknak is tért enged. — A verseny már nagyban s oly szép eredménynyel folyik, hogy soknak hiába nyulik a foga a 2 m.-mázsás dísznő t. i. az első díj után. Vannak, kik a második díjjal; 10 üveg pezsgővel is beérnek, míg a legszerényebbek már a harmadik díjjal; egy hecoliter bor vagy sörrel is meg volnának elégedve. A díjak a részvétjegyek és a dobások után fizetendő taksa pénzekből lesznek beszerezve. F. évi december 22-én fog megválni, hogy ki volt dísznőben, azaz hogy ki nyeri el a dísznőt.

* Hangverseny. F. hó 12-én Röver József gondonka-művész és Röver-Müller Ada zongora-művész nő a casino helyiségeiben hangversenyt rendez, melyre a jegyek Mangold Lipót könyvkereskedésében előre válthatók. — Azok, kik a művészeket már hallották, nem győzik dicsérni Röver bamulandó technikáját és azon páratlan bensőséget, melylyel darabjait előadja. Röver-Müller Ada zongorajátéka ugy tökéletességgel, mint szép előadása által méltán fog a közönség osztatlan tetszésében részesülni.

* Kanyaró járvány. A lovrini és a n.-csanádi községi iskoláknál az uralgó kanyaró járvány miatt orvosi tanács folytán az oktatás beszüntetelt.

* Torontálmege egészségügye. Dr. Plechl Szilárd megyei főorvos által a közigazgatási bizottságban tett jelentése szerint Torontálmegeyében a közegészségügyi viszonyok a lefolyt hónapokban egyaránt kedvezők voltak. A heveny ragályos kórok közül csak a hólyagos himlő nyert járványos elterjedést, minek folytán Ilancsa és Ferdinandfalvában az iskolák is bezárattak. A népesedési mozgalmak hasonlóan kedvező volt. Német-Párdány és Janosföldön egy-egy artézi-kut furatot, melyek mindegyike per-cenként 44 liter vizet szolgáltat s ugy ezen községek jó ivóvízzel bőségesen ellátja. Tekintettel ily kutaknak az egészségre való fontosságára, a megyei főorvos ur előterjesztést tesz az iránt, hogy ily kutak furatása újból és nyomatékkal sürgetendő volna. Végre jelenti, hogy dr. Oláh Gyula orsz. egészségügyi felügyelő múlt hónapban meggyékelt bejárván, az egészségügyi törvényt és rendeleteket teljes meglegedésére végrehajvta találta.

* Ha Budapesten s egész Magyarországon bevégzett gentlemanról van szó, önkénytelenül Podmaniczky Frigyes előkelő barátságos alakja lép szellemi szemeink elé. Midőn a nemes báró „Naplótöredékeinek” első kötete megjelent, a gazdag politikai tartalom mellett kiemelte a „Pester Correspondenz” a forma különös szépségét, a mű előkelő finom hangját és folyékony, gyönyörködő irását is. Ép most jelent meg (Grill Károlynál) az érdekes mű második kötete; a tartalom még nagyobb gazdagsága, történelmi, társadalmi és irodalmi értéke mellett megvannak benne a forma mindazon előnyei, melyek az első kötetben teljes joggal dicsérlettek. E kötet az eseményekben gazdag 1844—50. éveket öleli fel, ezek közt a halhatatlan szabadságharcot és a magyar nemzetnek azt megelőzőt nagy, változatos és átalakulásokban gazdag szellemi mozgalmát, melyeket báró Podmaniczky Frigyes,

mint egy régi nemes faj előretörő ivadéka egész magasztos idealizmusával, mely keblét dagasztotta, a legadázabb tusákban végig küzdött: élő klasszikus tanuja ama nagy időnek, a ki érdekes életét igazán eszteli, hűen és hemisitallanul, mint a hogy egy epygon soha képes nem lenne.

* „A tévelygők útmutatója” című slatt magyar fordításban egy bölcselemi mű jelent meg. E mű eredete a 13. századból való s arab nyelven íratott, de francia és német fordításban is megjelent. Habár e műnek olvasókora, már tartalmánál fogva is, szűkebbre van szabva, nagy jelentőségét még sem lehet tagadni, már pedig azért nem, mert hazai irodalmunkat gazdagítja, s mert a fordító és bölcseleti fejtegető, a bel- és külföldi tudósok körében ismeretes, köztünk élő, körönket díszítő, a nyilvános téren buzgó működő személyiség, írjuk a helybeli Dr. Kluin Mór főrabbit. A mű bővebb fejtegetésébe nem bocsátkozhatunk, bővebb fejtegetés e lap keretén túl menne, csak rá akartunk utalni az érdemud tudós művére, ki időt és fáradságot nem kímél, hazai irodalmunkat e ritka becsú mű által gazdagítani, mely nemes törekvés a m. kir. oktatásügyi ministeriumnál teljes elismerésre talál, minthogy jelzett mű ennek segélyezésével jelent meg. Eddig az első kötetnek 4. füzetet jelent meg, míg a 2. kötetnek első füzetet nem rég hagyta el a sajtót s máris teljesen elkelt. Hallomás szerint a 3. kötetnek első füzetet is nemso-kára sajtó alá fog kerülni. D—t.

* Ki ne emlékeznék még az „Ördög pirulából” Don Rodriguez csapjájának mulatságosan boszantó és feszélyező eseményére. Történetünkben, mely egy követválasztás alkalmával játszódott le, nem változott ugyan a korcsma gyógyszerterrára, de azért a választókat — országosan ismert hatalmas hangjával és kacskaringós szónoklatával — egyik barátja részére (a ki sokkal hírnevesebb költő mint politikus) haranguirozó Böze generalisnak szinte meg kellett ugrani szöszekéről és egy megnevezhetetlen helyre osonni, hogy folyékonyan tartott szónoklatát, kénytelen ne legyen hasonlóan ugyan, de ajkival egészen ellenkező oldalon fekvő helyül, éppen nem kedvező alakban benutalni. A követjelölt, a ki haza és elvszeretéből, nem restelle már magát másod ízben neveltségessé tenni, nehogy ügyének hatalmas pártfogója és előmozdítója elkéssék vagy megugorjon, kénytelen volt annak nem éppen romantikus elfoglaltatása mellett őrt állni, hogy a bevégett munka után őt a lelkesült csoporttól övedzett tribüne-re visszavezethesse. Mire azonban a nagyhirű generalissal a dicsőségét megállapítható helyre visszatért, az ilyen furcsa eltérésekhez nem szokott választóknak már csak bűt helyét találta. Ha gunyosok akar-nának lenni, jogosan elmondhatnók, hogy a politikai elveinek változtatásában megöszült hírneves kortes hadvezér, epikus barátunk mandatumát le . . . .

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Az „Ország-Világ” 43. száma ugy közleményei, mint képei tekintetében figyelemre méltó. Közleményeiből kiemeljük Barsony István „Vadászhistóriái”-t, melyet a Pallas-naptárból mutatól vesz át. Pásztoitól és Petri Mórtól költeményeket, Szépludyt Ö. Ferencztől „Lórand huga” című elbeszélését, Abellinótól „Felfogott levél” című csevegést, Rangabé regényét „Leilá”-t, Hummel szobrának leleplezése alkalmából cikket; az idei országgyűlés korelnökének és körjegyzőinek arcképeit sikerült karcolat kísérelésben, heti tárczát Székely Huszártól. A képek következők: „Őszi tájkép”, „A király vadászaton”, „Mesterházy K. csinos rajzát. A „pártútlók”-et, továbbá a „Hummel-szobor”, a korelnök és körjegyzők arcképeit s végül „Megugrott” címen egy sikerült vadász-képet. Ezeket kivül az élenk szemellenbe szerkesztett rovatok s a horitókön egy kosár apróság kínákoz-nak az olvasóknak. Előfizetési feltételek: jan.—decemberre 10 frt, jan.—juniusra 5 frt, július—szeptemberre 2 frt 50 kr., július—decemberre 5 frt. Az „Egyetértéssel” együtt: Egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyed-évre 7 frt, egy óra 2 frt 50 kr. Az elő-fizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti utca 6. sz.

Vendéglősök Lapja. A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit már négy év óta képviseli, fokozza, öket utba igazítja a mai haladó kor színvonalát szemmel tartó, a külföldi vendéglős és kávéházi iparügyeket regisztráló: „Vendéglősök Lapja”, mely, mint számos vidéki ipartársulatnak, s szakegyeletnek hivatalos közlönye eddigi pályafutására visszatekintve, nyugodt önértéssel elmondhatja, hogy sok eredményt vívott ki, szép multtal, tetkekkel bir.

De a küzdelem mezején tovább is kell harcrolnia a szellem, a toll fegyverével, míg a munka teljes tökéletes leend.

Ezen dicső harcban a közművelődés, fejlődés, szakképzettség, vendéglős és kávéházi iparügy terén kell, hogy vállvetve, kivétel nélkül csatlakozzék hozzánk minden szállodás, vendéglős, kávéos, pinczér és kávéházi segéd; támogatván bennünket szellemileg és anyagilag, hogy lapunk tökéletesb-büljön, s a szent célok elére legyenek. Biaton fordulunk tehát a nagy közön-

séghez, hogy lapunk érdeme szerint méltán sziveskedjék. Lapunk minden hó 1. és 15-én jelenik meg szép kiállításban egy nagy iven, közölve az egyleti ipartársulati, s más fontos ügyeket, szakhíreket, s többször melléklettel ad.

Előfizetési ára egész érve 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., mely összeg Budapestre, VIII., Népszínház-utca 16. szám alá, Ihsáz György felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos nevére küldendő.

A „Pesti Hirlap”-ot a társadalmi és politikai élet immár bekövetkezett nagyobb élénksége valóságos nélkülözhetlenü teszi a művelt magyar olvasóközönségre nézve; mert azonkívül, hogy e lap mindig hű és megbízható krónikása a napok történetének, egy-uttal a hosszú téli esték unalmának elűzésére benne található a legtöbb mulattató, nemesen szórakoztató s hasznos tudnivalókat is tartalmazó olvasmány.

S mindezek fölé a lap előfizetői hetenkint önálló zenemellékletet is kapnak, mely a legjobban megválogatott darabokat tartalmazza s zenekedvelőkre nézve becses gyűjteménynyé szaporodik már néhány hó alatt is.

A lapban most folyó érdekes orosz regényt (a „Kilenczedik hullám” Danilevszki Gergelytől), még november hóban egy szenzációs angol regényt, azt pedig egy nem kevésbé érdekes eredeti regényt fogja követni.

A „Pesti Hirlap” ma méltán mondható a legolcsóbb napilapnak, mert bár mindennap 16 teljes oldalon jelenik meg, ára egy óra csak 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., s az előfizetés minden naptól kezdhető.

Előfizetési pénzek a „Pesti Hirlap” kiadóhivatalába (Budapest, Nador-utca 7. sz.) küldendők, honnan mutatványszámokat egész hétig ingyen küldenek.

Apróságok.

— Rokona önnék ez a fiatal ember?
— Távolról.
— Mégis milyen rokonság?
— Kilencz testvérem közül ő a legfiatalabb — s én a legöregebb. Ez csak elég távolság!

Egy szellemes nő jegyzeteiből:
„Nem szükséges jót mondani valakiről, midőn dicsérik.”

„A hallgatás csak az együgyűek részére arany.”

„A hallgatag ember néha unatkozik, a fecsegő másokat is unat.”

„Ha férjednél valamit kiakarsz vinni, legalább két nappal előbb már kedvenczeteleit készítsed.”

„Az eskü, melyet nekünk tesznek szent; — a mit mi teszünk, az csak tréfa.”

A Torontálmegei takaré- és hitelbank 1887. évi október havi forgalom kimutatása.

I. Pénztári betételek	
állása szeptember végével	396922 55
betételek október hóban	19933 41
összesen	416855 96
visszaftettett október hóban	6269 39
állása október végével	410586 57
II. Folyó számlai üzlet	
tevéleges egyenleg szeptember végével	27378 28
kiadott október hóban	6198 97
összesen	33576 95
visszaftetések október hóban	6115 —
állása október végével	27461 95
III. Leszámlázási üzlet	
a tárcza állása szeptember végével	388244 60
leszámlázott október hóban	187127 59
összesen	575372 19
visszleszámlázott és visszaftettett október hóban	191951 14
a tárcza állása október végével	383421 05
IV. Előlegek értékpapirokra	
állása szeptember végével	9936 50
kiadások október hóban	125 —
összesen	10061 50
visszaftetések október hóban	110 —
állása október végével	9951 50
V. Ingatlan kölcsönök	
állása szeptember végével	86827 61
visszaftetések október hóban	3702 75
állása október végével	83124 86
VI. Pénztár-forgalom	
készpénz egyenleg szeptember végével	945 90
bevételek október hóban	361448 —
összesen	362393 90
kiadások október hóban	354325 87
készpénz egyenleg október végével	8068 03

VASUTÜGYEK.

(Dél-német vasuti kötelek.)

Az Ausztria-Magyarországgal való forgalomban az örüdijszabás III. rész 2-ik füzetében, gabona stb. számára az egyesült svajczi vasutak Buchs és Rorschach-i tárházában, továbbá a svajczi északkeleti vasut Romanshorn-i tárházában engedélyezett betárolási kedvezmény hatályon kívül helyeztetik.

Ennek következtében a 2-ik díjzabási füzetben az 5-ik oldalon a reexpeditionális táblánál k) és l) pontok alatt, továbbá a betárolási táblázatokban a Buchs, Rorschach és Romanshorn-i tárházak törleendő.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

H i r d e t é s e k.

Árlejtési hirdetmény.

A megye tek. közg. bizottságának f. évi október 3-án 2781/1149. kgy. sz. a. kelt határozattal a jarkováci hid feljáróinak biztosítása céljából létesítendő palánk-fal készítése végett árlejtést rendelt el, mely alulírt alispáni hivatal helyiségében 1887. évi november 20-án d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költség összeg 961 frt 68 kr.

Vállalkozni szándékozók, azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 kros bélyeggel valamint szintén 5%-os bántépénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapírokból) az árlejtést megelőző nap azaz november 19-én d. e. 12 óráig ide nyújtásuk be. E határidőn beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetékek visszaadni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os árelengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó. Az ajánlatban határozottan kitéendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerelevényeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő munkálatok előmérése a költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája a m. kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskerekén, 1887. október 17-én.

(393-2.1) **Rónay, alispán.**

4404. sz. 1887.

(378-3.3)

Pályázat.

Torontálmegyébe kebelezett Csóka községében elhalálozás folytán megüresedett **Jegyzői állomáshoz** választás útján történendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik és a határidő f. évi november hó 12-ik napjának, d. e. 10 órára, Csóka község házánál megtartandó választásra kiiratik.

Ezen állomással a körhöz tartozó községek által fizetendő 759 frt o. é. készpénz és 62 pozs. mérő buza van mint évi jaran-dóság és ezen kívül a községi szabályrendelet által megállapított magánmunkálati díjak, szabad lakás és kert élvezete összekötvé.

Felhívtnak mind azok, kik ezen állomáshoz elnyeréséért folyamodni óhajtanak, hogy a szabályszerűleg felszerelt folyamodványukat a választást megelőző napon alulírottal annyiával inkább benyújtásuk, mert később érkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Kelt Török-Kanizsán, 1887. évi október hó 19-én.

Issekutz Antal,
főszolgabíró.

8137. sz. kig. 1887.

(391-2.2)

Pályázati hirdetmény.

Idvor községben a jegyzői állás elhalálozás folytán megüresedvén, annak betöltése céljából pályázat nyitattik.

Ezen állással 500 frt évi fizetés és szabad lakás élvezete van egybekötvé. A magán munkálatokért szedhető díjak szabályrendeletileg vannak megállapítva.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket az alulírott főszolgabírói hivatalhoz f. évi november 20-ig küldjék be. — A választás november hó 21-én fog megtartatni.

Kelt Antalfalván, 1887. október 21-én.

Hegedűs,
főszolgabíró.

1455. sz. 1887.

(380-3.3)

Pályázat.

Torontálmegyei tes törvényhatósági bizottságának 1887. aug. 8-án tartott rendkívüli közgyűlése alkalmával 998/21777. ex 1887. sz. a. Baránda községében a **szülésznöki állást** 120 forint évi fizetéssel és szülési esetenként 1 frt díjjal rendszeresítette, minelfogyva ezen szülésznöki állásra ezennel a pályázat kiiratik.

Felhívtnak mindazon szülésznök, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket, melyben az okmányok is csatolandók lesznek, f. évi november 19-ig alulírott községi eljáráshoz benyújtásuk.

A választás ugyanazon évi november 20-án, reggeli 9 órakor Baránda községi képviselő testület által megtartatni fog. A később beérkező kérvények tekintetbe venni nem fognak.

Baránda, 1887. október 20-án.

Zsvikovits János, községi jegyző.
Trumits Dániel, községi bíró.

5078. sz. 1887.

(394-3.1)

Hirdetmény.

A n.-becskereki e. f. kir. törvényszék mint birtok bíróság közírárré teszi, hogy az államkincstár képviseletében a szegedi m. kir. folyamamérnöki hivatalnak, Tör-Becse község határában lévő tiszai 96. sz. átmetzés kibővítéséhez Török-Becse község erdekelteitől igényelt földterületek kisajátítása céljából az 1881. évi XLI. t. cz. 46. §-hoz mérten azok ellen, kikkel a kártalanítási irra nézve az egyezség létre nem jött nevezetesen: — a török-becsei községi 5., 84., 218., 288., 305., 611., 780., 791., 1117., 1195., 1216., 1339., 1438. és 1461. sz. tjkvben felvett ingatlanok tulajdonosai ellen — a kártalanítási eljárást 5078/1887. sz. a. folyamatba tette.

A kártalanítási eljárás megkezdésére határidőül 1887. évi november 29-dik napjának d. e. 9 óráját T.-Becse község-házhoz kitűzte.

A tárgyalás vezetésével Kiss Sándor kir. tszéki bírót bízta meg s mellé tollvezetőül Erszky Janos díjnokot rendelte ki; s eme tárgyalásra ugy a tulajdonosokat valamint a tkvi érdekelteket külön egyénileg is megidézte, s a netaláni ismeretlenek vagy la-volesók gondnokul hivatalból Muller Lajos t.-becsei ügyvédet rendelte ki.

Felhívja ez után is mindazokat, kik akár mint tulajdonosok, akár mint egyéb tknyvi jogot nyertek érdekeltek, hogy a tárgyalásra kitűzött határidőben érdekeik megóvása céljából a hiv. t. cz. 48. §-ban előírt eljárás foganatosításánál jelentkezzenek annál inkább, mivel elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolandja; — az egyéni értesítésnek elmaradása vagy a tárgyalásról elmaradás miatt pedig igazolás-nak helye nincs.

Kelt a n.-becskereki kir. tszéknek 1887. október 26-án tartott üléséből.

Várady M.,
törvényszéki elnök.

3361. sz. 1887.

(379-3.3)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegyébe kebelezett Offszencica községében a **Jegyzői állás** üresedésbe jutott.

Ezen állás betöltése végett a választás f. évi november 17-ének, d. e. 10 órá-jára Offszencica község házához kitűzetik.

Ez állomással következő fizetés élvezete van egybekötvé:

Közpénz fizetés	270 frt,
Irodai általány	40 frt,
Utazási általány (még megyei jóváhagyás feltételek mellett)	100 frt,
Buza	25 hektoliter,
Tengeri	20 "
Tuzifa	25 méter,

valamint a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívtnak pályázni óhajtók, miszerint az 1883. évi I. törv. cz. 6. §-a értelmébeni köllég felszerelt kérvényeiket 1887. n. o. v. hó 16-ig alulírtán benyújtásuk, mert később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Bánlak, 1887. október 16-án.

Bielek Antal,
főszolgabíró.

1612. sz. 1887

(395-1.1)

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. jbiróság mint tkvi hatóság részéről ezennel közírárré tételik, hogy Lazics Szevetzár szakulai lakos végrehajtást szenvedett elleni 40 frt tőke követelés, ennek 1880. évi október 1. napjától járó 6% kamatait, 19 frt 25 kr. perbeli, 10 frt 10 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülő költségeinek kielégítése végett 1887-ik évi november 21-ik napjának d. e. 9 órája a Szakula község-házánál az ezen kir. jbiróság területén fekvő Szakula községe 1308. lapsz. tjkvben foglalt következő ingatlanok:

119. hr. sz. 1300 hold I. dűlőbeli szántó 155 forint,
119. hr. sz. 3500 hold I. dűlőbeli szántó 474 forint,
69. hr. sz. 600 □-öl gyümölcsös kert 42 forint,
48. hr. sz. 800 □-öl gyümölcsös kert 51 forint ezennel megállapított kiküldési ár mellett külön-külön fog elárvereztetni, akkorán magasabb ígélet hiányában a kiküldési áron alul is el fognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a ki-küldési árnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapírokbán bántépénzzel letenni.

A kir. jbiróság tkvi osztálya Perlasz, 1887. évi aug. 22.

Sárdi János,
kir. jbiróság.

486. sz. 1887.

(396-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. bírói végrehajtó részéről ezennel közírárré tételik, miszerint a nagy-becskereki kir. jbiróság 1887. évi 4244. sz. a. kelt végzése folytán Remillong Vilmos és társai felperesek javára,

1. Keip János ernesztházi lakos 20 frt tőke, 6 frt 78 kr. költség,
2. Gärtner Magdolna ernesztházi lakos 20 frt tőke, 6 frt 78 kr. költség,
3. Dekold János ernesztházi lakos 20 frt tőke, 6 frt 78 kr. költség,
4. Koch Gusztáv ernesztházi lakos 20 frt tőke, 6 frt 78 kr. költség és
5. Geszter Miklós ernesztházi lakos 20 frt tőke, 6 frt 78 kr. s járuléka iránti kielégítési végrehajtás útján 1887. július hó 4. és 5-ik napján lefoglalt, ugymint:

1. Keip Jánosnál 15 frtra becsült szoba-lutorok,
2. Gärtner Magdolnánál 80 forintra be-csült 2 ló,
3. Dekold Jánosnál 50 frtra becsült 1 ló, 1 kocsi,
4. Koch Gáspárnál ingó nem talaltatott,
5. Geiszer Miklósánál 100 frtra becsült 2 lóbol álló ingóknak végrehajtást szenvedők lakásán Ernesztházán bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1887. évi november 16-án és következő napjainak delelőtti 10 órára tüzelt ki a n.-becskereki kir. jbiróság 1887. évi 6929. sz. végzése alapján.

Együttal felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a vég-rehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási irat-lókból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérléti vagy haszonbérléti viszo-nyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kiintetve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirtohoz egy pé-dányban írásban adják be, avagy szóval jelentsek be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehaj-tató kielégítését nem gátolva, igénylők a vételár foloslegére fognak utasítatni.

Kelt N.-Becskerekén, 1887. évi október hó 31-én.

Kiss,
kir. bír. végrehajtó.

Máriacelli gyomorcsöppek.

Külön hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy. Főülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgöngyösség, rossz illatú lelek-zet, feltűnés, savanyú felbőftetés, köhika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és daraképződés, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor és hányás, felfúvás (ha a gyomortól ered), gyomorgöngy, székszorulás, a gyomornak étellel és itallal való telítetése, gázok, lep-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üvege ára használati uta-sításal együtt 35 kr., kettős pa-lack 60 kr.
Központi szétküldés Brady Károly gyógyszerész által Kremsierben (Mor-vaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvás! A valódi máriacelli gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleül minden üvegen piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell göngyöltve lennie és a minden üvegehez mellékel-t használati utasításon meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyom-tatott.

Valódi minőségben kapható: Nagy-Becskerekén: Kollner J., Mencer L. gyógyszerárban. Melencze: Ledniczky J. gyógyszerárban. Perlasz: Laffleur L. gyógyszerárban. T.-Becse: Bizek A. gyógyszerárban (376-52.1)

Házassági ajánlat.

Ausztria egyik tartományában működő 1200 frt jövedelemmel bíró orvostudor egy 15000 forintnyi vagyonnal bíró leányt vagy fiatal özvegyasszonyt nőül venni kíván.

Kívánatik házias nevelés és szelid ter-mészet. Nemzetiségi és felekezeti különbség akadályul nem szolgálhat. Levelek a kiadó-hivatalba kéretnek „Szerencse-csillag” czim alatt küldetni.

Csakis komoly ajánlatok fogadtnak el. D. scretio becsületheli dolog. (398-1.1)

Egy háromjratu szélmalom berendezése

előző áron eladó **Fischer J. urnál T.-Szécsányban.** (388-3.3)

Én, Csillag Anna

(228-20.19)

185 ctm. hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam föltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a haj-kihullást, elősegíti a hajnövezt és erősíti a hajbőrt, oraknál elősegít egy teljes erős szakal-növezt, rövid ideig való használat után a hajnak, va'amint a szakálnak természetes színt és sűrűs-éget kölcsönöz és megóvja korai őszüléstől a leg-magasabb korig. — Egy köcsög ára 50 kr., 1 frt, 2 frt. — Postával küldés naponként a pénz elő-leges beküldése vagy postautánvétel mellett az egész világba.

CSILLAG és TÁRSA,
Budapest,
király-utca, 26.

Jó kereset!!!

Bizalmas személyeket keresünk tör-vényesen megengedett díj sorsjegyek eladásához. Magas jutalékok esetleg havi fizetést is adunk. (366-25.1)

Fővárosi váltóüzlet-társaság
Adler és társa
Budapestben.

!Pénz!

földekre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetlik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors közrosztulvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálak minden e szakmába vágó fölvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magán sorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és el-adására, nemkülönbén mindennemű szelvények beváltására.

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

Első nagy-becskereki váltó- és bizományi üzlet

L. Kadelsburger.

(34-20)

A "Torontál" 45-ik számának

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1887. évi november hó 10-én.

Jegyzőkönyv.

Torontálmege törvényhatósági közgyűlésének 1887. évi október hó 10-én tartott rendes őszi közgyűlésén előadott ügyek felett.

(Folytatás.)

Előadó: Veinrich Vilmos, aljegyző.

A tör.-kanizsai főszolgabírósg beterjeszti Ó-Béba község képv. test. a járatok kiállítása utáni díjak csökkenése folytán a jegyző kárpótlása címén annak 100 forintot megszavazó határozatát. — Jóváhagyatik.

A zombolyai főszolgabírósg beterjeszti Masztort község kérvényét egy község ház építése tárgyában. — Nagym. m. kir. belügyminiszteriumhoz felirat intéztetik.

A tör.-kanizsai főszolgabírósg beterjeszti Ó-Szt-Iván község telepeseivel a közlegelőt terhelő egyenes adó mikénti törlesztése tárgyában felvett jegyzőkönyvet. — Jóváhagyatik.

Ugyanaz beterjeszti Deszk község képv. test. a jegyző megjutalmazását kimondó határozatát. — Ugyanaz.

Ugyanaz beterjeszti a Tervár urberekkel a közlegelőt terhelő egyenes adók mikénti törlesztése tárgyában felvett jegyzőkönyvet. — Ugyanaz.

A párdányi főszolgabírósg beterjeszti Ujpécs község képv. test. határozatát a behajthatlan árvalatkozásoknak a gyámpénztári tartalékalapot leendő megtérítése tárgyában. — Árvaszéknek feladatik.

Az alibunári főszolgabírói hivatal beterjeszti Dobricza község képv. test. a jegyzői fizetés felemelése tárgyában hozott határozatát. — Feloldatik.

Ugyanaz beterjeszti Alibunár község képv. test. a jegyzői fizetés felemelése tárgyában hozott határozatát. — Helyben hagyatik.

Ugyanaz beterjeszti Alibunár község képv. test. a segédjegyzőnek évi 100 frt

lakbéri átalány megszavazása tárgyában hozott határozatát. — Helybenhagyatik.

A pancsovai főszolgabíró bemutatja Jabuka község képv. test. a vágóhídi díjak tárgyában hozott határozatát, az az ellen beadott felebbezéssel. — Felebbezés elutasítottatik.

(Folytatás következik.)

26382. sz. 1887.

Torontálmege alispánjától.

Hirdetmény.

Valamennyi főszolgabíró, N.-Becskerek város polgármestere és gróf Bethlen Miklós helyhatósági biztosnak Nagygyörgyfalván.

A községi és köri segédjegyzők és irnokok alkalmazásáról szóló módosított szabályrendeletet az 1886:XXI. t. cz. 7. szakasza értelmében való meghirdetés végett oly felhívással adom ki /% alatt, hogy a hirdetést igazoló bizonylatot f. évi nov. 10-ig ide okvetlen beterjeszteni sziveskedjék.

Nagy-Becskereken, 1887. október hó 4-én.

Alispán távol:

Daniel, főjegyző.

Szabályrendelet.

1. §.

A közigazgatásnak folyton haladó fejlődésével, az egyes községekben a jegyzői körökben teljesítendő irodai munka az ugyanoda a községek első szervezésénél rendszeresített személyzet tevékenységét felülhaladván, az ezen munkatöbblet teljesítésére Torontálmege területén ezentul csak segédjegyzők és jegyzői irnokok alkalmazhatatnak.

2. §.

Ugy a segédjegyzők, mint a jegyzői irnokok önálló intézkedésre jogosítva nincsenek és csak is jegyző nevében és felelősségére hivataloskodhatnak, miből

kifolyólag magukat szigorúan a jegyző utasításához kötelesek alkalmazni.

3. §.

A jegyzőt akadályoztatása esetén az 1886. évi XXII. t. cz. 84. §-a szerint a főszolgabíró helyettesítvén, ugyanez van jogosítva az esetleges segédszemélyzetnek azon tagját is megjelölni, mely a jegyző hivatalos akadályoztatása esetén a jegyzői iroda vezetését teljesíti.

4. §.

A segédjegyzők és jegyzői irnokok a járási főszolgabíró kijelölése alapján nagyközségekben a képviselő testület, körjegyzőségekben pedig a képviselő testületek egyeteme élethossziglan választja.

Fizetésük a képviselő testület által törvényhatósági jóváhagyás mellett állapítatik meg.

5. §.

Segédjegyzőkké csak oly egyének választhatók, kik legalább hat gymnasialis vagy ezzel egyenlő más tanintézeti osztályt sikeresen végeztek.

6. §.

Fegyelmi tekintetben ugy a segédjegyzőkre mint jegyzői irnokokra a törvénynek a községi előjárókról szóló intézkedései irányadók.

7. §.

Mindazon községek, melyekben a lakosság száma annak vagyoni és értelmi körülményei és egyéb fontos tényezők-nél fogva az irodai munka oly mennyiségű, hogy annak teljesítésére a munkaerő szaporítása szükséges, az illető járási főszolgabíró által felhívandók, hogy e szabályrendelet szerinti segéd személyzeti állásnak rendszeresítése iránt hozzanak határozatot és azt jóváhagyás végett a törvényhatósághoz terjesszék be, megjegyeztetvén, hogy azon községekre nézve, melyeknél a munkaerő-szaporítás

